

BOEKBESPREKINGEN

- J. BREITENBACH/F. KRÄNZLIN, *PILZE DER SCHWEIZ*** (Beitrag zur Kenntnis der Pilzflora der Schweiz) Band 2: Heterobasidiomycetes (Gallertpilze), Aphyllophorales (Nichtblätterpilze), Gasteromycetes (Bauchpilze). 416 pag., 528 kleurenfoto's 8x10,5 cm, 45 kleurenfoto's 4x5,5 cm, meer dan 528 pentekening-illustraties. Formaat 28,5x21,5 cm. Gebonden Prijs Sfr. 148. Verlag Mykologia Luzern, Postfach 165, CH-6000 Luzern, 1986.

Dit boek, het tweede deel van een serie, is verschenen ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Mykologische Gesellschaft Luzern. Het omvat een inhoudopgave, een begeleidend woord door Walter Jülich, een voorwoord van de twee auteurs, dankbetuigingen, een inleiding van 39 pagina's (met o.a. een verklaring van de vaktermen, afkortingen van auteursnamen, een determinatietabel tot de afgebeelde soorten) en het floristische deel (van p. 49 tot p. 401).

In dit laatste deel zijn de behandelende soorten volgens familie gerangschikt en doorlopend genummerd. Van iedere soort geven de auteurs (1) de standplaats en een korte macroscopische beschrijving, (2) de microscopische beschrijving, enkele opmerkingen en zulke gegevens als op een herbariumetiket kunnen worden verwacht, (3) de getekende microscopische details, en (4) de kleurenfoto.

Deze vier categorieën beslaan samen een strook over de gehele breedte van twee tegenover elkaar liggende bladzijden, terwijl ieder stel bladzijden door drie afzonderlijke stroken wordt gevuld. Een ingenieuze oplossing, want zo zijn horizontaal in een oogopslag alle gegevens van een soort bij elkaar, en verticaal dus van drie soorten.

Geen van de genoemde categorieën kan worden gemist, maar er is gewoon niet aan te ontkomen dat de blik allereerst naar de kleurenfoto wordt getrokken. Het zijn dan ook de foto's die dit boek zo aantrekkelijk maken. Zonder een vergelijking te willen maken met het werk van andere auteurs en fotografen of hen ook maar iets te kort te doen, kan *Pilze der Schweiz II* (evenals

het eerste deel) een meesterwerk worden genoemd. Het verbazingwekkende is, dat de twee auteurs dit monument buiten de uren van hun zeer drukke, niet-mycologische werkkring hebben opgebouwd en daarmee iets tot stand hebben gebracht, waar nog geen vakmycoloog eerder aan toe is gekomen.

Het boek is fototechnisch vrijwel volmaakt; wetenschappelijk bepaald een aanwinst; voor mensen, die moeite met een determinatie-sleutel hebben, een enorme hulp; esthetisch van zo hoog gehalte, dat het niet verveelt om er avond aan avond in te bladeren; en tenslotte een niet te verbeteren stimulans om weifelaars tot mycologen te bekeren. Diverse steekproeven hebben geen drukfouten aan het licht gebracht. Bijzonder kritische recensenten zullen zeker wel iets kunnen vinden om er hun twijfel of afkeuring over uit te spreken; dat moeten zij dan maar doen.

De foto's op pp. 402-40 laten van verschillende Polyporen de onderzijde zien, heel handig. Op de resterende pagina's volgen dan nog de literatuurlijst, een register van Duitstalige namen, en een index op de wetenschappelijke namen.

Als het een beetje meezit, komt deze boekbespreking ruim voor Sinterklaas uit.

R.A. Maas Geesteranus

KONRAD, P. & MAUBLANC, A., *ICONES SELECTAE FUNGORUM*, I, II, 1924-1937; herdruk Saronno, 1985. Prijs: Lit 110.000 per deel

Wederom is een herdruk verschenen van een beroemd plaat- en veel gebruikt naslagwerk. Na Bresadola's *Iconographia mycologica* (1927-1933; herdruk 1981-1982) is nu het werk van Konrad & Maublanc fotografisch herdrukt door een Italiaanse uitgeverij.

In totaal worden meer dan 600 soorten (in 6 delen) afgebeeld en beschreven. Naast macroscopische tekeningen worden ook microscopische details, zij het summier, verstrekt. Een nadeel van een dergelijk 'oud' boek is mijns inziens wel dat de naamgeving niet up to date is; er worden bijvoorbeeld nogal wat oude geslachtsnamen gebruikt. De fraaiheid van tekeningen is natuurlijk iets waar veel over te twisten valt, maar ik vind zelf de afbeeldingen van Lange in de *Flora agaricina danica* (deels ook gebruikt in de Elsevier's paddestoelengids) veel mooier dan die in dit boek. Het boek is aanwezig in de verenigingsbibliotheek. Else C. Vellinga.

LAZZARI, G., *ATLANTE ICONOGRAFICO* 1981-1983, Trento 1985. Prijs: Lit 20.000. te bestellen bij Gruppo micologico 'G. Bresadola' Trento, via Calepina 14, 38100 Trento, Italië.

Een boek met foto's en enkele aquarellen van Myxomyceten tot en met Agaricales, eerder verschenen in afleveringen van het "Bollettino del Gruppo micologico 'G. Bresadola' Trento" in de jaren 1981 tot en met 1983. De Italiaanse beschrijvingen zijn meestal wat uitgebreider dan, of iets veranderd, ten opzichte van de originele artikelen in het 'Bollettino'. De afbeeldingen zijn wisselend van kwaliteit, sommige zeer fraai en haarscherp, andere vaag en weinig informatie verschaft. Er worden nogal wat zeldzame en/of zuidelijke soorten afgebeeld, die niet gauw zullen verschijnen in een gewoon plaatjesboek dat een overzicht van de paddestoelenflora van een bepaald gebied wil geven. Het is een goed initiatief van de uitgevers van het blad om zo deze afbeeldingen een grotere verspreiding te geven, en de prijs van het boek is bepaald niet hoog te noemen. (± f 35,—).

Het boek is aanwezig in de verenigingsbibliotheek; het "Bollettino" niet. Else C. Vellinga.

BRANDENBURGER, W. *PARASITISCHE PILZE AN GEFÄSSPFLANZEN IN EUROPA*. Gustav Fischer Verlag Stuttgart-New-York 1985. 1248 pp.

ELLIS, M.B. & ELLIS J.P., *MICROFUNGI ON LANDPLANTS*. An Identification Handbook. Croom Helm, London & Sydney. 1985. 818 pp.

Sinds kort beschikken we over twee nieuwe boeken die het mogelijk moeten maken om schimmels uit uiteenlopende groepen, maar wel allemaal bewoners van hogere planten te determineren. Beide boeken bieden de mogelijkheid om de schimmels via de waardplant te determineren.

Dat betekent dat men in sommige gevallen op de naam van een schimmel kan komen, ook zonder dat men zich in de specifieke eigenschappen van de betreffende schimmelgroep heeft verdiept. Bij de meeste waardplanten, die talrijke schimmelparasieten uit diverse groepen kunnen huisvesten gaat die vlieger niet op. Daar zal men, om een keuze te maken wel degelijk iets van de systematiek van lagere schimmels, ascomyceten, fungi imperfecti, roesten en branden moeten weten om succes te hebben. Beide boeken bieden enige hulp door een vrij groot aantal afbeeldingen, verklarende woordenlijsten en bij Brandenburger, een aparte beschrijving van de behandelde genera, gerangschikt volgens het schimmelsysteem, bij Ellis & Ellis kleine sleuteltjes in de tekst als op een bepaalde waardplant meerdere soorten van een bepaald schimmelgeslacht verwacht kunnen worden.

Wij behandelen deze boeken hier, omdat er van de amateurmycoloog vaak vragen komen met betrekking tot schimmelaantastingen op hogere planten en er eigenlijk geen "alles" omvattend werk bestond. Of deze boeken buiten de professionele sfeer een breed publiek zullen trekken zal de toekomst leren. Voor wie niet bang is om zich ook in de systematiek van andere groepen schimmels dan de hogere Basidiomyceten te verdiepen bieden deze, overigens wel erg dure, boeken een mooi opstapje. Het zal overigens blijken dat in vele groepen nog geen bij de tijdse indeling voorhanden is en men bedenke dat beide boeken geen nieuwe inzichten brengen maar slechts een compilatie zijn van onze kennis op dit gebied. In gecomprimeerde vorm is hier bijeengebracht wat voor de specialist van iedere groep afzonderlijk boekenplanken met tientallen titels zal beslaan. H.A. van der Aa.

VERENIGINGSNIEUWS

NIEUWJAARSBIJEENKOMST

De nieuwjaarsbijeenkomst zal in 1987 worden gehouden te Leiden, en wel op **zaterdag 10 januari 1987** in de collegezaal van de propedeuse biologie. Ingang van het Rijksherbarium, Schelpenkade 6. Leden die tijdens deze bijeenkomst een bijdrage willen leveren in de vorm van een lezing, korte mededeling of diapresentatie worden verzocht zich hiervoor op te geven bij Dr. Machiel E. Noordeloos, Forellendaal 786, 2553 KM 's Gravenhage, tel. 070-977985 of 071-130541. Een volledig programma volgt in de Coolia van januari 1987.

VERZOEK OM TOEZENDING VAN MATERIAAL

In het kader van de Flora agaricina neerlandica bewerk ik de komende herfst de familie van de Strophariaceae. Aangezien hiervoor slechts twee seizoenen beschikbaar zijn wil ik zoveel mogelijk materiaal verwerken. Daarom verzoek ik u vriendelijk mij materiaal toe te zenden of mij opmerkzaam te maken op de groeiplaatsen van de volgende soorten uit het geslacht *Stropharia*, *Hypholoma* en *Psilocybe*:

S. albocyanea; *S. albonitens*; *S. melasperma*; *S. ochrocyanea*; *S. percevalii*; *S. rugosoannulata*; *S. thrausta*; *H. epixanthium*; *H. marginatum*; *H. myosotis*; *H. polytrichi*; *H. radicosum*; *P. atrobrunnea*; *P. bullacea*; *P. callosa*; *P. cyanescens*; *P. glutinosa*; *P. liniformans*; *P. merdicola*; *P. physaloides*; *P. rhombispora*; *P. subcoprophila*, en eventueel ander materiaal dat niet behoort tot de algemene soorten (zie Standaardlijst).

Vers materiaal kan kosteloos worden gezonden naar het Rijksherbarium, antwoordnummer 10397, Leiden, mits goed verpakt. Hiertoe kan men het beste de paddestoelen in krantenpapier pakken en in een doos stoppen, die is gevuld met vers gesneden gras. Gedroogd materiaal dient altijd vergezeld te gaan van een beschrijving en/of duidelijke dia.

Verder werkt op het Rijksherbarium een student aan *Coprinus* Sect. *Herbicolae*: kleine Inktzwammetjes die op grassen, halmen e.d. groeien. Mooie collecties van deze groep worden gaarne ontvangen. Bij voorbaat dank. Machiel E. Noordeloos.